ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 23ης Απριλίου 2009*

Στην υπόθεση C-509/07,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Tribunale di Bergamo (Ιταλία) με απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Νοεμβρίου 2007, στο πλαίσιο της δίκης

Luigi Scarpelli

κατά

NEOS Banca SpA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet και E. Levits, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

γενικός εισαγγελέας: J. Mazák
γραμματέας: R. Şereş, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Δεκεμβρίου 2008,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο L. Scarpelli, εκπροσωπούμενος από τους F. Maffettini και G. Pozzi, avvocati,

— η NEOS Banca SpA, εκπροσωπούμενη από τον S. Beccari, avvocato,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον R. Adam, επικουρούμενο από τη W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Lumma και την J. Kemper,

— η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις J. Fazekas, R. Somssich και K. Borvölgyi,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την L. Pignataro-Nolin και τον W. Wils,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη (ΕΕ 1987, L 42, σ. 48).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του L. Scarpelli και της NEOS Banca SpA (στο εξής: NEOS Banca), σχετικά με την εκτέλεση συμβάσεως πιστώσεως που συνάφθηκε για την αγορά ενός αυτοκινήτου οχήματος το οποίο ουδέποτε παραδόθηκε.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Η εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 87/102 προβλέπει:

«ότι όσον αφορά αγαθά και υπηρεσίες των οποίων ο καταναλωτής συνομολόγησε την απόκτηση επί πιστώσει, ο καταναλωτής πρέπει, τουλάχιστον στις παρακάτω περιπτώσεις, να έχει αξίωση έναντι του πιστωτικού φορέα πέραν των κανονικών συμβατικών του αξιώσεων έναντι του ίδιου και του προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών ότι οι αναφερόμενες ανωτέρω περιστάσεις είναι εκείνες κατά τις οποίες ο πιστωτικός φορέας και ο προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών συνδέονται με προϋπάρχουσα συμφωνία σύμφωνα με την οποία πίστωση παρέχεται αποκλειστικά από τον εν λόγω πιστωτικό φορέα στους πελάτες του εν λόγω προμηθευτή προκειμένου να μπορέσει ο πελάτης να αποκτήσει αγαθά ή υπηρεσίες από τον προμηθευτή».

4 Η εικοστή πέμπτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας ορίζει:

«ότι, εφόσον στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η ως ένα βαθμό προσέγγιση των νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη και η ως ένα σημείο προστασία του καταναλωτή, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν αυστηρότερα μέτρα για την προστασία του καταναλωτή, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις υποχρεώσεις τους από τη Συνθήκη».

5 Το άρθρο 11, παράγραφοι 1 και 2, της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η ύπαρξη σύμβασης πίστωσης δεν επηρεάζει κατά κανένα τρόπο τα δικαιώματα του καταναλωτή έναντι του προμηθευτή των αγαθών ή υπηρεσιών που αγοράζονται μέσω παρόμοιας σύμβασης στις περιπτώσεις όπου τα αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν παρασχεθούν ή, κατά οποιοδήποτε τρόπο, δεν ανταποκρίνονται στους όρους της σύμβασης παροχής τους.

2. Στις περιπτώσεις που:

α) ο καταναλωτής συνάπτει σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών με πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που παρέχει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,

και

β) ο πιστωτικός φορέας και ο προμηθευτής των αγαθών ή των υπηρεσιών συνδέονται με προϋπάρχουσα σύμβαση βάσει της οποίας η παροχή πίστωσης στους καταναλωτές γίνεται αποκλειστικά από αυτόν τον πιστωτικό φορέα με σκοπό την απόκτηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών από τον εν λόγω προμηθευτή,

και

γ) ο καταναλωτής που αναφέρεται στο στοιχείο α΄, λαμβάνει την πίστωσή του βάσει της προϋπάρχουσας σύμβασης,

και

δ) τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από τη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν μόνον εν μέρει ή δεν ανταποκρίνονται κατά οποιοδήποτε τρόπο στους όρους της σύμβασης παροχής τους,

και

ε) ο καταναλωτής έχει στραφεί κατά του προμηθευτή αλλά χωρίς να ικανοποιηθούν οι βάσιμες απαιτήσεις του,

ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα.

Εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν την έκταση και τους όρους άσκησης αυτού του δικαιώματος.»

Η εθνική νομοθεσία

6 Το άρθρο 42 του νομοθετικού διατάγματος 206, της 6ης Σεπτεμβρίου 2005 (τακτικό συμπλήρωμα της *GURI* αριθ. 235, της 8ης Οκτωβρίου 2005), ορίζει:

«Σε περίπτωση μη εκτελέσεως της συμβάσεως εκ μέρους του προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα, κατόπιν άκαρπης οχλήσεως, να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα εντός των ορίων της χορηγηθείσας πιστώσεως, υπό την προϋπόθεση ότι, βάσει συμβάσεως, η παροχή πιστώσεως στους πελάτες του προμηθευτή γίνεται αποκλειστικά από τον πιστωτικό φορέα. Ευθύνονται επίσης οι τρίτοι στους οποίους ο πιστωτικός φορέας μεταβίβασε τα απορρέοντα από τη σύμβαση χορηγήσεως πιστώσεως δικαιώματα.»

7 Πάντως, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι, κατά την ιταλική νομολογία, τα δικαιώματα του καταναλωτή δεν εξαρτώνται από τη σύναψη, ή μη, συμβάσεως αποκλειστικότητας μεταξύ προμηθευτή και πιστωτικού φορέα.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

8 Στις 20 Ιουνίου 2003, ο L. Scarpelli, αγοραστής, απευθύνθηκε στον πωλητή, ήτοι στην εταιρία Autobrembate, ανήκουσα στον Brioli Duilio, για την απόκτηση ενός αυτοκινήτου οχήματος μάρκας Audi A41900 TD και υπέγραψε, μαζί με τη σύμβαση αγοράς του αυτοκινήτου, έντυπο –δοθέν από τον πωλητή– αιτήσεως παροχής δανείου από τη Finemiro SpA, στα δικαιώματα της οποίας υπεισήλθε η NEOS Banca, πιστωτικός φορέας.

9 Ο L. Scarpelli κατέβαλε, με επιταγές εκδοθείσες στο όνομα του Brioli Duilio, το ποσό των 10 000 ευρώ και έλαβε δάνειο ποσού 19 130 ευρώ, επιπλέον των καταβληθέντων 10 000 ευρώ. Άρχισε την αποπληρωμή προς το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα του χορηγηθέντος δανείου καταβάλλοντας δόσεις των 402 ευρώ.

10 Αφού κατέβαλε 24 δόσεις, ύψους 9 648 ευρώ, πλέον 130 ευρώ για προμήθεια, ο L. Scarpelli διέκοψε την καταβολή των δόσεων, λόγω του ότι το αυτοκίνητο δεν του είχε ακόμα παραδοθεί.

11 Η Finemiro SpA επέδωσε στον L. Scarpelli διαταγή πληρωμής του οφειλομένου υπολοίπου, υπολογιζομένου σε 15 678,38 ευρώ, πλέον τόκων.

12 Εν συνεχεία, η εταιρία Autobrembate πτώχευσε και το αυτοκίνητο του οποίου την απόκτηση συνομολόγησε ο L. Scarpelli ουδέποτε του παραδόθηκε.

13 Ο L. Scarpelli άσκησε ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, ισχυριζόμενος ότι δεν είχε υποχρέωση να καταβάλλει τις υπόλοιπες δόσεις. Επιπλέον, ζήτησε από τη NEOS Banca την επιστροφή του ποσού των 9 778 ευρώ που αντιστοιχούσε στις ήδη καταβληθείσες δόσεις, προσαυξημένου κατά τους νόμιμους τόκους και τη νομισματική ανατίμηση.

14 Η NEOS Banca αρνήθηκε να ικανοποιήσει το αίτημα του L. Scarpelli, επικαλούμενη, ενώπιον του δικαστηρίου, ότι το άρθρο 11 της οδηγίας 87/102 αποκλείει την ευθύνη του πιστωτικού φορέα σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχει σχέση αποκλειστικότητας μεταξύ πιστωτικού φορέα και προμηθευτή.

15 Συναφώς, η NEOS Banca αναφέρθηκε στις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, ειδικότερα δε στο άρθρο 42 του νομοθετικού διατάγματος 206, της 6ης Σεπτεμβρίου 2005, υποστηρίζοντας ότι, στην περίπτωση χρηματοδοτήσεως υπό καθεστώς μη αποκλειστικότητας, το δικαίωμα του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα αποκλείεται, καθόσον η δυνατότητα αυτή αναγνωρίζεται μόνο στην περίπτωση χρηματοδοτήσεως υπό καθεστώς αποκλειστικότητας.

16 Δεν αμφισβητείται ότι μεταξύ της NEOS Banca και της εταιρίας Autobrembate δεν υπάρχει σχέση αποκλειστικότητας.

17 Κατά το Tribunale di Bergamo, ενόψει των διαλαμβανομένων στην εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 87/102, είναι αμφίβολο αν η σχέση αποκλειστικότητας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση ευρύτερων δικαιωμάτων στον καταναλωτή.

18 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Tribunale di Bergamo αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και πιστωτικού φορέα βάσει της οποίας η πίστωση παρέχεται αποκλειστικά από τον συγκεκριμένο πιστωτικό φορέα στους πελάτες του προμηθευτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση του δικαιώματος του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα –σε περίπτωση μη εκτελέσεως της συμβάσεως από τον προμηθευτή– ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία το

δικαίωμα αυτό αφορά: α) αποκλειστικά τη λύση της συμβάσεως χρηματοδοτήσεως ή β) τη λύση της συμβάσεως και την επιστροφή των ποσών που έχουν καταβληθεί στον πιστωτικό φορέα;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

19 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατ' ουσίαν, ως προς το αν η ύπαρξη ρήτρας αποκλειστικότητας μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του προμηθευτή είναι απαρίτητη προκειμένου ο καταναλωτής να έχει τη δυνατότητα, σε περίπτωση μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων του προμηθευτή, να στραφεί δικαστικώς κατά του πιστωτικού φορέα. Ειδικότερα, το Tribunale di Bergamo ερωτά αν η προϋπόθεση αυτή είναι απαραίτητη σε περίπτωση αγωγής για τη λύση της συμβάσεως χρηματοδοτήσεως και σε περίπτωση αγωγής για την επιστροφή των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί στον πιστωτικό φορέα.

20 Όσον αφορά τους σκοπούς της οδηγίας 87/102, από τις αιτιολογικές της σκέψεις προκύπτει ότι αυτή εκδόθηκε με τον διττό σκοπό να εξασφαλίσει, αφενός, τη δημιουργία κοινής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστεως (τρίτη έως πέμπτη αιτιολογική σκέψη) και, αφετέρου, την προστασία των καταναλωτών που συνάπτουν τέτοιες συμβάσεις πιστώσεως (έκτη, εβδόμη και ενάτη αιτιολογική σκέψη) (αποφάσεις της 23ης Μαρτίου 2000, C-208/98, Berliner Kindl Brauerei, Συλλογή 2000, σ. I-1741, σκέψη 20, και της 4ης Μαρτίου 2004, C-264/02, Cofinoga, Συλλογή 2004, σ. I-2157, σκέψη 25).

21 Συναφώς, το άρθρο 11 της οδηγίας, αφενός, προβλέπει το δικαίωμα του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα, σε περίπτωση μη εκπληρώσεως ή πλημμελούς εκπληρώσεως των υποχρεώσεων του προμηθευτή των επίμαχων αγαθών ή υπηρεσιών, και, αφετέρου, εξαρτά το εν λόγω δικαίωμα από ορισμένες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η ύπαρξη σχέσεως αποκλειστικότητας μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του προμηθευτή.

22 Η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της εικοστής πρώτης αιτιολογικής σκέψεως της οδηγίας 87/102, η οποία, αναφερόμενη στο σύστημα που θεσπίζει το άρθρο 11 της οδηγίας, ρητά ορίζει ότι «ο καταναλωτής πρέπει, τουλάχιστον στις παρακάτω περιπτώσεις, να έχει αξίωση έναντι του πιστωτικού φορέα πέραν των κανονικών συμβατικών του αξιώσεων». Κατά την ίδια πάντα αιτιολογική σκέψη, «οι αναφερόμενες ανωτέρω περιστάσεις είναι εκείνες κατά τις οποίες ο πιστωτικός φορέας και ο προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών συνδέονται με προϋπάρχουσα συμφωνία σύμφωνα με την οποία πίστωση παρέχεται αποκλειστικά από τον εν λόγω πιστωτικό φορέα στους πελάτες του εν λόγω προμηθευτή προκειμένου να μπορέσει ο πελάτης να αποκτήσει αγαθά ή υπηρεσίες από τον προμηθευτή».

23 Επομένως, το προβλεπόμενο στο άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 87/102 δικαίωμα του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα αποτελεί πρόσθετο μέσο προστασίας που παρέχει η εν λόγω οδηγία στον καταναλωτή και το οποίο προστίθεται στις αξιώσεις που ο καταναλωτής μπορεί να ασκήσει βάσει των εφαρμοστέων επί όλων των συμβατικών σχέσεων διατάξεων του εθνικού δικαίου. Κατά συνέπεια, οι διάφορες προϋποθέσεις που θέτει το εν λόγω άρθρο πρέπει να συντρέχουν μόνον ως προς τις αξιώσεις που ασκούνται στο πλαίσιο της πρόσθετης αυτής προστασίας.

24 Εν συνεχεία, πρέπει να επισημανθεί ότι η ως άνω ερμηνεία του άρθρου 11 της οδηγίας 87/102 είναι σύμφωνη με τη φύση της πραγματοποιούμενης με την οδηγία εναρμονίσεως. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εικοστή πέμπτη αιτιολογική σκέψη της, η οδηγία θα πρέπει να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν αυστηρότερα μέτρα για την προστασία του καταναλωτή και, επομένως, να επιβάλει μια ελάχιστη εναρμόνιση στον τομέα της καταναλωτικής πίστης. Συνεπώς, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να θεσπίσουν ευνοϊκότερες για τους καταναλωτές ρυθμίσεις.

25 Στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 87/102, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ο επιδιωκόμενος από την εν λόγω οδηγία σκοπός συνίσταται στο να εξασφαλιστεί σε όλα τα κράτη μέλη η τήρηση ενός ελάχιστου κανόνα προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την καταναλωτική πίστη (απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2007, C-429/05, Rampion και Godard, Συλλογή 2007, σ. I-8017, σκέψη 47).

26 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται και από το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας, το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι οι συμβάσεις πιστώσεως δεν θα παρεκκλίνουν, εις βάρος του καταναλωτή, από τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που θέτουν σε εφαρμογή την παρούσα οδηγία (βλ., υπό την έννοια αυτή, Rampion και Godard, προπαρατεθείσα, σκέψη 48).

27 Επιπλέον, ο καταναλωτής ουδεμία επιρροή δύναται να ασκεί στη σχέση μεταξύ πιστωτικού φορέα και προμηθευτή, γεγονός που σημαίνει ότι είναι δέσμιος των συμβατικών όρων, όπως οι όροι αυτοί διατυπώθηκαν κατόπιν διαπραγμάτευσης μεταξύ των δύο αυτών επιχειρηματιών.

28 Επιπροσθέτως, οι πιστωτικοί φορείς συχνά παρουσιάζουν στους καταναλωτές προτυπωμένα έντυπα για τη σύναψη της συμβάσεως πιστώσεως. Κατά συνέπεια, ο καταναλωτής, ήτοι ο ασθενέστερος των συμβαλλομένων, δεν έχει, κατά κανόνα, τη δυνατότητα να επιφέρει τροποποιήσεις στο κείμενο.

29 Επομένως, το να εξαρτηθεί η άσκηση του δικαιώματος του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα από την προϋπόθεση της υπάρξεως ρήτρας αποκλειστικότητας μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του προμηθευτή θα αντέβαινε στον σκοπό της οδηγίας 87/102, που συνίσταται, πρωτίστως, στην προστασία του καταναλωτή ως του ασθενέστερου συμβαλλομένου.

30 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι σε περίπτωση όπως αυτή που περιγράφει το εθνικό δικαστήριο στην απόφαση περί παραπομπής, στο πλαίσιο της οποίας οι εφαρμοστέες επί των συμβατικών σχέσεων διατάξεις του εθνικού δικαίου προβλέπουν τη δυνατότητα του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα, προκειμένου να επιτύχει τη λύση της συμβάσεως χρηματοδοτήσεως και την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών, η οδηγία 87/102 δεν εξαρτά το σχετικό δικαίωμα του καταναλωτή από την επίδικη προϋπόθεση της υπάρξεως σχέσεως αποκλειστικότητας. Αντιθέτως, η συνδρομή της εν λόγω προϋποθέσεως είναι απαραίτητη για την άσκηση περαιτέρω δικαιωμάτων του καταναλωτή, μη προβλεπομένων από τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου που διέπουν τις συμβατικές σχέσεις, όπως του δικαιώματος

αποκαταστάσεως της ζημίας που ο καταναλωτής υπέστη λόγω μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων του προμηθευτή των επίμαχων αγαθών ή υπηρεσιών.

31 Κατά συνέπεια, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 87/102 έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη, η ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ προμηθευτή και πιστωτικού φορέα βάσει της οποίας η πίστωση παρέχεται αποκλειστικά από τον συγκεκριμένο πιστωτικό φορέα στους πελάτες του προμηθευτή δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση του δικαιώματος του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων του προμηθευτή, προκειμένου ο καταναλωτής να επιτύχει τη λύση της συμβάσεως χρηματοδοτήσεως και τη συνακόλουθη επιστροφή των καταβληθέντων στον πιστωτικό φορέα ποσών.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη, η ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ προμηθευτή και πιστωτικού φορέα βάσει της οποίας η πίστωση παρέχεται αποκλειστικά από τον συγκεκριμένο πιστωτικό φορέα στους πελάτες του προμηθευτή δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση του δικαιώματος του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων του προμηθευτή, προκειμένου

ο καταναλωτής να επιτύχει τη λύση της συμβάσεως χρηματοδοτήσεως και τη συνακόλουθη επιστροφή των καταβληθέντων στον πιστωτικό φορέα ποσών.

(υπογραφές)